

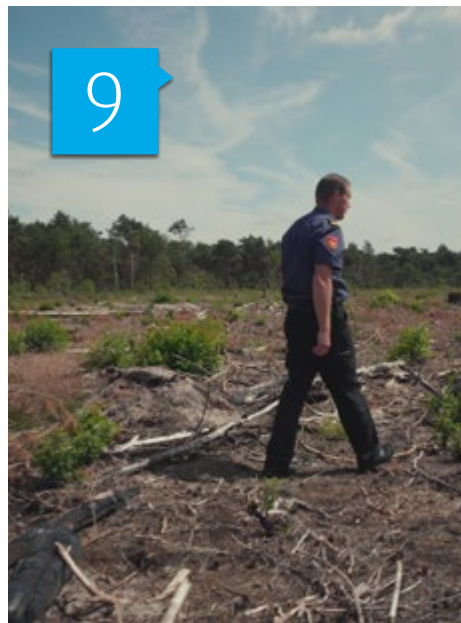

Veiligheidsregio
IJsselland

Samen werken aan veiligheid

Publieksjaarverslag 2019
Veiligheidsregio IJsselland

Inhoudsopgave

Samen werken aan veiligheid	3
Incidenten voorkomen	4
Community Safety in Wijhe.....	5
Nieuw crisisplan.....	6
LiveOP X.....	6
Operationele voorbereiding	7
SOS-toegang voor brandweer	7
Brandweerkazernes met openbare AED's...8	
Beperken van risico's	9
Opnieuw een warme, droge zomer	10
Brandpreventieweken.....	10
Veilig leven: iedereen aan zet.....	11
Ons werk en de energietransitie	12
Langer veilig thuis	13
Cyber & crisis: what the hack?.....	14
Incidenten bestrijden	15
Brand bij biogasinstallaties in Zwolle en Dalfsen.....	16
Kwaliteit uitrukorganisatie voorop, nu en in de toekomst	17
Nieuwe wervingscampagne brandweervrijwilligers.....	19
Werken en leren	21
Profcheck.....	22
Samen werken	23
Fire Bucket Operations oefening Junne ...	24
Start van Arjan Mengerink.....	25
Aandacht voor inwoners IJsselland.....	25
Post Slagharen in verbinding met inwoners	26
Één team, veel taken	26
Innovatie in digitale simulaties.....	27
IBGS als regionaal specialisme.....	27
Realistisch oefenen in een leegstaande fabriek	28
Oefenen met nieuwe technologie voor crisis management.....	29
Brandweer in beeld.....	29
Onze focus voor 2020	30

2019: samen werken aan veiligheid

Vanuit een mooie basis bouwden we het afgelopen jaar door aan Veiligheidsregio IJsselland. De 'blik op buiten' bleven we houden. We gingen in gesprek met onze inwoners, bijvoorbeeld na de oefening Community Safety in Wijhe. Ook legden we onze crisisorganisatie onder de loep met het nieuwe Crisisplan 2020-2023. Er werd al een mooie beweging ingezet in het afgelopen jaar en dat zetten we door.

In het algemeen bestuur benoemden we in november Arjan Mengerink als de nieuwe directeur veiligheidsregio/ commandant brandweer. Aan hem de taak om de doorontwikkeling van Veiligheidsregio IJsselland verder vorm te geven.

Ik ben trots op iedereen die zich het afgelopen jaar heeft ingezet voor de veiligheid van onze inwoners. Ook aan de regio's om ons heen leverden we onze bijdrage, zowel tijdens incidenten als in projecten. Ik kijk uit naar 2020: samen werken aan veiligheid

Peter Snijders
Voorzitter Veiligheidsregio IJsselland

Incidenten voorkomen

Community Safety in Wijhe.....	5
Nieuw crisisplan.....	6
LiveOP X.....	6
Operationele voorbereiding.....	7
SOS-toegang voor brandweer.....	7
Brandweerkazernes met openbare AED's.....	8

Community Safety in Wijhe

Mensen blijven steeds langer zelfstandig in hun eigen omgeving wonen en verhuizen niet of later naar een zorginstelling. Ouderen hebben vaker thuiszorg nodig en zijn afhankelijker van het sociaal netwerk. Het begrip Community Safety is een ruim begrip, letterlijk vertaald betekent het 'veiligheid voor de samenleving'.

Eén van de redenen om Community Safety in de gemeente Olst-Wijhe te starten is dat uit diverse landelijke onderzoeken blijkt dat bij brand de meeste (dodelijke) slachtoffers te betreuren zijn bij woningbranden. Projectleider Kim Nijhof blikt terug: "Veel inwoners van onze gemeente willen en kunnen bijdragen aan veiligheid. Bij de oefening in juni wilden we bewoners van een complex waar veel senioren wonen en omwonenden van het complex laten oefenen met ontruiming en afspraken laten maken. Denk bijvoorbeeld aan een verzamelplek."

Samenwerking tussen inwoners en hulpdiensten

Ook omwonenden hebben als burgerhulpverlener een rol, bijvoorbeeld bij de opvang van ouderen die slecht ter been zijn of een oproep voor een reanimatie. Ze volgen hierin de aanwijzingen van de professionele hulpverleners op als die aankomen bij het incident.

Kim: "Na de oefening gaven we als gemeente Olst-Wijhe, Salland Wonen en Veiligheidsregio IJsselland voorlichting. Dit deden we voor meer bewustwording maar ook om gezamenlijk na te kunnen praten."

Meer weten?
Kijk dan de docu
'Op locatie'.

Nieuw crisisplan

Het algemeen bestuur stelde op 11 december 2019 het Crisisplan 2020-2023 vast. In 2019 is hard gewerkt om het crisisplan door te ontwikkelen waarbij er een organisatie komt die is toegerust op haar taak, past bij veranderingen in de maatschappij en die onze inwoners centraal stelt. Met een nieuw crisisplan zetten we stappen om deze doelen te realiseren.

De nieuwe crisisorganisatie gaat per 1 maart 2020 werken volgens de nieuwe structuur. Heel 2020 staat daarom in het teken van leren en het aanpassen van onze werkwijzen op basis van de uitgangspunten van het nieuwe crisisplan. Samen ontdekken we wat wel en wat niet werkt. In september worden eventuele wijzigingen in het crisisplan op basis van waarnemingen en evaluatie voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Waarom een nieuw crisisplan?

“De samenleving verandert, met nieuwe risico’s. Cyberaanvallen, maar ook de droogte brengen meer risico’s met zich mee”, vertelt projectleider Lizette Tijink. “Evaluaties laten daarnaast verbeterpunten zien zoals de snelheid van besluitvorming, de samenwerking tussen het regionaal operationeel team (ROT) en het gemeentelijk beleidsteam (GBT) en het versterken van informatiemanagement en crisiscommunicatie.”

Wat worden de grootste veranderingen?

“We veranderen niet eens zo veel, we ontwikkelen ons door, scherpere aan en brengen meer focus aan. De rol van het ROT en de operationeel leider (OL) wordt bijvoorbeeld aangescherpt; de OL wordt meer ondersteund door het verbeteren van informatiemanagement; het bestuur krijgt gericht advies en we versterken de crisiscommunicatie. Het aanpakken van nieuwe risico’s betekent ook dat we in een voorbereidende fase al actiever worden als crisisorganisatie; bijvoorbeeld in de zomer bij droogte. Ook kunnen we in de nafase ondersteuning bieden als dit nodig is.”

Niet het wiel opnieuw uitvinden maar een bestaand product geschikt maken voor IJsselland. LiveOP X werd vanaf begin 2019 geïmplementeerd voor de brandweerfunctionarissen (hoofd officier van dienst, adviseur gevaarlijke stoffen en algemeen commandant brandweer. Multidisciplinair werken de operationeel voorlichters, informatiemanagers CoPI en officieren van dienst Bevolkingszorg ermee. Jeroen Mulder, projectleider, vertelt: “Het is een simpel systeem en de bediening is hetzelfde als je smartphone.”

Bij de invoering van de Mobiele Data Terminal (MDT) lag de focus vijf jaar geleden op de eerstelijns voertuigen, om

die te voorzien van gerichte informatie voor de eerste drie tot vier minuten van het incident. Bij LiveOP X kregen juist eerst de CoPI-leden, zoals een algemeen commandant brandweer, officier van dienst en leider CoPI, toegang, om waarde uit het systeem te kunnen halen zoals een beeld van de locatie en procedures uit het Repressief Handboek, achtergrondinformatie en overzicht over het incident. Alle informatie die je voor een inzet nodig hebt staat onder handbereik in de tablet. Die informatiebronnen ‘achter de schermen’ aan elkaar koppelen was best een uitdaging voor team Operationele Voorbereiding, maar het is uiteindelijk gelukt.

“Ik heb er al vaker over gedacht om een reanimatiecursus te doen, maar nooit de stap gezet. Door deze uitnodiging en de AED in de buurt dacht ik: nu moet ik het gewoon gaan doen!”

Weten wat jij kunt doen? Lees meer op de pagina AED en HartslagNu.

15 brandweerkazernes met openbare AED's

Om (lokale) veiligheid te vergroten en zelfredzaamheid te stimuleren plaatsten we in het najaar bij vijftien brandweerkazernes een openbare AED. Omwonenden werden uitgenodigd voor een avond waar zij kennis konden maken met reanimatie en AED. Ruim 300 mensen gaven gehoor aan deze oproep.

Bezoekers kregen meer informatie over reanimaties en AED's, konden ervaren hoe het is om te reanimeren op een speciale reanimatiepop én kregen informatie over burgerhulpverlening. Ook konden ze zich aanmelden voor een vervolgcursus van het Rode Kruis. En dat laatste gebeurde massaal: 130 mensen schreven zich in.

Onderzoek door Ambulance IJsselland

Ambulance IJsselland onderzocht op welke brandweerposten een AED, aan

de buitenkant van de kazerne, van toegevoegde waarde was. Er werd onder andere gekeken naar AED's in de omgeving en de beschikbaarheid van deze AED's, zoals beperkt of 24/7 beschikbaar. Op advies van de ambulancedienst zijn AED's geplaatst bij de brandweerposten Bergentheim, Deventer, De Krim, Giethoorn, Gramsbergen, Hardenberg, Kampen, Luttenberg, Raalte, Slagharen, Welsum, Wesepe, Vollenhove, Zwolle Noord en Zwolle Zuid.

HartslagNu

De vijftien AED's zijn allemaal aangesloten bij het burgerhulpverleningsnetwerk HartslagNu. Dat betekent dat bij een 112-melding van een mogelijke hartstilstand, burgerhulpverleners in de buurt van het slachtoffer automatisch gealarmeerd worden. Aan hen wordt gevraagd rechtstreeks naar het slachtoffer te gaan of eerst een openbare, aangemelde AED op te halen.

Operationele voorbereiding

Hoe vaak werd post Zwolle gealarmeerd? Welke voertuigen staan in Deventer en hoe zit het met de spreiding van brandweerauto's in de regio? Een antwoord op deze en andere vragen zijn voor medewerkers van Veiligheidsregio IJsselland te vinden op het dashboard operationele voorbereiding.

Het dashboard is een nieuwe tool die in 2019 in eigen huis ontwikkeld is. Jan Nieuwenhuis, team Incidentbestrijding, is blij met deze tool. "We hebben de actuele situatie goed in beeld en op die manier kunnen we ondersteunen bij incidenten".

Alarmeringen

Het dashboard geeft in één oogopslag een actueel beeld van bijvoorbeeld de inzetten per post en het beschikbare materieel op dat moment in de regio.

Daarnaast zijn ook de uitruk- en aankomstcijfers in beeld gebracht. Vanaf een GRIP 1 incident wordt het dashboard operationeel ingezet, dan wordt er achter de schermen in Zwolle een Brandweer Actie Centrum (BAC) opgericht. In het BAC vindt monitoring en ondersteuning van het incident plaats, onder andere via het dashboard.

De informatie op het dashboard is afkomstig van de meldkamer, die werkt met een Geïntegreerd Meldkamer Systeem (GMS). Centralisten verwerken actuele informatie in dit systeem en dit zorgt voor een naadloze samenwerking tussen hulpverleningsinstanties.

Volgens Jan is het dashboard nog wel in ontwikkeling. "Door er mee te werken weten we wat goed werkt of juist niet. Op basis daarvan wordt het systeem doorontwikkeld".

SOS-TOEGANG VOOR BRANDWEER

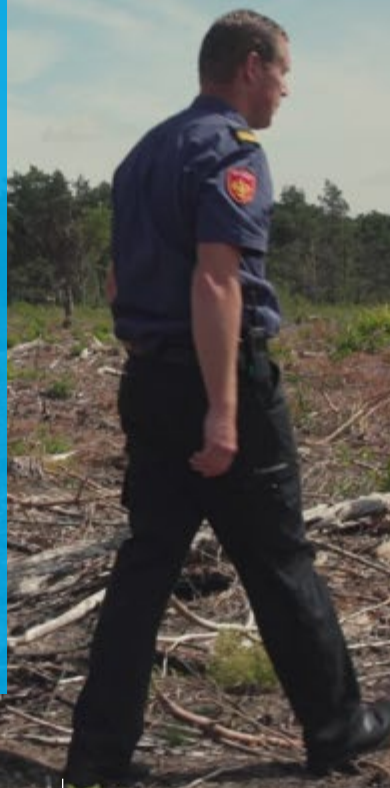
Sneller toegang bij afsluitingen. Het resultaat van SOS-toegang, een initiatief van ambulance IJsselland waar al veel ambulanceregio's bij aangesloten zijn. Na een pilot van bijna twee jaar, is SOS-toegang ook op IJssellandse brandweervoertuigen een feit. IJsselland is de eerste regio waar ook de brandweer deelneemt aan SOS-toegang.

Afgelopen jaar werd het systeem ingebouwd in bijna alle uitrukvoertuigen van de brandweer. Het systeem zorgt ervoor dat hulpverleners sneller toegang krijgen bij afsluitingen zoals slagbomen en toegangshekken. Dick Postma, medewerker Operationele Voorbereiding, vertelt hoe het werkt: "Via het navigatiescherm van de mobiele data terminal (MDT) of een handzender in de auto kan een chauffeur SOS-toegang activeren."

In totaal zijn er in Nederland 1.315 locaties aangesloten bij SOS-toegang, van pollers tot een calamiteitendoorsteek (cado) op de snelweg. In onze regio gaat het om 150 locaties.

Beperken van risico's

Opnieuw een warme, droge zomer.....	10
Brandpreventieweken.....	10
Veilig leven: iedereen aan zet.....	11
Ons werk en de energietransitie	12
Langer veilig thuis.....	13
Cyber & crisis: what the hack?	14

Opnieuw een warme, droge zomer

"Het was waardevol om in deze voorbereidende fase bijeen te komen. Hierdoor konden we snel tot een gezamenlijk beeld komen, waar iedereen vanuit zijn eigen vakgebied duiding aan kon geven."

Coen Vaarkamp, informatiemanager Veiligheidsregio IJsselland

Klimaatverandering leidt tot extremer weer en extra risico's, zo ook tot lange drogere en hete perioden. Daar kregen we al eerder mee te maken en ook afgelopen jaar was het weer warm en droog in Nederland.

We hebben geleerd van 2018 en kwamen daarom al voor de zomer met verschillende partners, zoals waterschappen, Rijkswaterstaat en de provincie bij elkaar om scenario's te bespreken: 'wat kan er gebeuren als... en hoe groot is de kans?' Scenario's waren bijvoorbeeld: drinkwatertekort, toename van natuurbranden, botulisme of blauwalg.

Wat als hitte en droogte tot een crisis leidt?

Deze zomer deelden we ook tips en verhalen over hitte en droogte via de website en social media. Zo maakten we onder andere de online docu 'Wat als... hitte en droogte tot een crisis leidt?' over de maatregelen en samenwerkingen van het waterschap en de brandweer.

Meer weten?
Bekijk de online
documentaire!

BRAND- PREVENTIE- WEKEN

De jaarlijkse brandpreventieweken in oktober stonden dit jaar in het teken van het veilig opladen van elektrische apparaten. Het thema 'Brandweer zoekt Speurneuzen' was speciaal gericht op kinderen en jongeren.

Juist zij maken veel gebruik van oplaadbare apparaten. Vanuit Veiligheidsregio IJsselland haakten wij aan bij deze campagne. Team Risicobeheersing bedacht samen met andere veiligheidsregio's diverse workshops en campagnemateriaal.

Jan Wittenberg, team Risicobeheersing: "We hebben scholen aangeschreven om de game onder de aandacht te brengen en we hebben ze gewezen op het lesprogramma Brandweer op School. Zo'n vijftien scholen in de regio IJsselland hebben deelgenomen aan dit programma."

Brandweer zoekt speurneuzen

Voor kinderen van 9 tot en met 12 jaar werd een online game ontwikkeld. In de game werd aan de speurneus gevraagd hoe de brand is ontstaan. In een paar stappen ging de speurneus terug naar de bron, waardoor hij of zij zelf kon verklaren welke factoren de brand hadden veroorzaakt. Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en willen dingen zelf uitvinden en onderzoeken. Dat werd mooi ondersteund door de game.

Veilig leven: iedereen aan zet

Veiligheidsregio IJsselland zet zich in om de zelfredzaamheid van inwoners, instellingen, bedrijven én hun directe omgeving te stimuleren. Dit doen we onder andere met het programma Veilig Leven. Daarin werken we samen met verschillende partijen, zoals zorginstellingen en EHBO-verenigingen. Resultaat: verschillende activiteiten door de regio heen, passend bij de inwoners.

Ook bezochten kinderen uit de groepen 7 en 8 van de Dorpsschool en Looschool vanwege 'brandweer op school' de Bathmense brandweerkazerne. Naast bewustwording over brandveiligheid, leerden zij ook meer over reanimeren.

Iedereen kan EHBO'er zijn!

Na een succesvolle pilot in Groningen, organiseerde ook Veiligheidsregio IJsselland een EHBO-cursus voor mensen

“Ik ben altijd bang geweest dat wanneer er iets met mijn vrouw zou gebeuren, ik haar niet zou kunnen helpen. Nu heb ik geleerd wat ik kan doen en dat ik er dankzij hulpdiensten nooit alleen voor sta.”

– Jan Meppelink, voorzitter Oogvereniging Overijssel en visueel beperkt

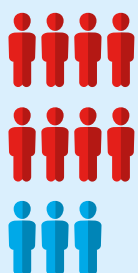
met een visuele beperking. De cursus was theoretisch niet anders dan een normale EHBO-cursus. Het grote verschil was dat veel op de tast en op het gehoor ging.

Voorlichting aan ouderen

Naar aanleiding van een onderzoek in wijkzorg IJsselheem in Zwartsluis werd een netwerkbijeenkomst georganiseerd. Samen met HBO-v Windesheim, ouderenbond, gemeente, Wijkzorg IJsselheem gingen we in gesprek over de veiligheid ouderen thuis. Ook werkten we mee aan het project/programma Vitaal en Veilig Thuis voor ouderen in Staphorst en Zwolle.

Meer weten? Lees dan het gesprek met [mevrouw Troost](#), het artikel over de [brandpreventieweken](#) en het artikel over het [plaatsen van AED's](#).

Aantal medewerkers in 2019

Totaal aantal medewerkers: 1094

Aantal beroeps en aantal vrijwilligers

- 283 beroeps
- 811 repressieve en niet-repressieve vrijwilligers

Nieuwe aanstellingen

68 nieuwe aanstellingen van beroeps en vrijwilligers

Aantal afscheidnemers

83 medewerkers uit dienst

Ons werk en de energietransitie

Meer over de energietransitie lees je hier

Elektrische voertuigen, hybride auto's, voertuigen op waterstof of LNG, buurtbatterijen, windturbines, zonnepanelen. De overgang naar nieuwe technieken en vormen van energiegebruik is in volle gang. Bij de ontwikkeling en het in gebruik nemen is voor brandveiligheid vaak niet veel aandacht.

Als er iets misgaat, is de brandweer meestal als eerste ter plaatse. Het is daarom belangrijk om de werking en de risico's van deze nieuwe technieken te kennen.

Zo ontwikkelden we informatiekaarten over de energietransitie: biogas, Energie Opslag Systemen, geothermie, waterstof, windturbines en zonnepanelen. Ook werkten we nauwer samen met onder andere onze partner Enexis.

Brandbestrijding elektrisch voertuig

Om efficiënter te kunnen koelen en mogelijk vervuild bluswater te beperken, was IJsselland al volop bezig met het organiseren van een dompelcontainer. Het incident op 12 november bij een bergingsbedrijf drukte ons weer even met de neus op de feiten.

Hoewel een elektrische auto met succes vijf dagen daarvoor was geblust, vatte deze toch weer vlam. Rond de zomer van 2020 ontvangen de bergers in Noord-Nederland de eerste dompelcontainer.

Meer weten?
Lees verder op:
'Omkijken naar
elkaar'.

Langer veilig thuis

OP BEZOEK BIJ MEVROUW TROOST

In onze regio zijn veel goede initiatieven op het gebied van langer veilig thuis wonen. Een mooi voorbeeld zijn de huisbezoeken door Stichting Welzijn Staphorst. Ter gelegenheid van het 100^e huisbezoek gingen Staphorster wethouder Alwin Mussche en brandweerman Roel Koning mee met vrijwilligster Coby Trul. Samen bezochten ze mevrouw Troost, die hen met open armen ontving.

Mevrouw Troost vroeg gelijk aan brandweerman Roel of haar rookmelder goed hing. "Uw rookmelder hangt goed, maar heeft u de melder al eens getest?" antwoorde Roel. "Nog nooit..." Gelijk werd de rookmelder getest. Uiteraard volgens het advies van Roel: door onder

de rookmelder te gaan staan en met een paraplu of wandelstok de testknop in te drukken.

Van veiligheid tot financiën

Na het testen van de rookmelder, liep Coby met mevrouw Troost een vragenlijst door. "We starten altijd met een risicocheck, daarna zijn er vragen over bijvoorbeeld vitaliteit en welzijn, veiligheid en financiën. We houden het algemeen hoor, ik hoef het banksaldo en de pincode niet te weten", vertelde Coby grinnikend. Aan de hand van de vragenlijst werd er gekeken waar mevrouw Troost behoefte aan heeft en of er mogelijk instanties zijn die hulp en ondersteuning kunnen bieden.

Cyber & crisis: What the hack?

Technologie... we zijn er inmiddels flink afhankelijk van. Het internet brengt alles en iedereen met elkaar in verbinding en we rekenen erop dat iedereen altijd bereikbaar is. Maar wat als de techniek wegvalt? Hoe kwetsbaar zijn we bijvoorbeeld voor een cyberaanval en hoe bereiden we ons hierop voor? Op 28 maart 2019 vond daarom het evenement Cyber en Crisis: What the Hack?! plaats, georganiseerd door de overheid en het bedrijfsleven.

Een dag over cybersecurity, cybercrime en crisisbeheersing. Voor Veiligheidsregio IJsselland, Politie Eenheid Oost-Nederland, VNO-NCW Midden en MKB regio Zwolle één van de meest actuele onderwerpen van dit moment, en daarom voldoende reden om samen op te trekken in het voorkomen en bestrijden van cybergerelateerde incidenten.

Van digitalisering van bedrijfsprocessen tot cybercrime

Onder leiding van technologie-expert Danny Mekič kwamen sprekers van de Haagse Hogeschool, Unica en Wehkamp aan het woord. Zij deelden kennis over de vele verschijningsvormen van cybercrime, het belang van de menselijke factor in cybersecurity en de problemen die bedrijven tegenkomen als het gaat over omgaan met digitalisering van bedrijfsprocessen. Het dagprogramma werd verder gevuld met workshops over de mindset van een hacker, gedigitaliseerde criminaliteit, cyberweerbare organisaties, virtual reality en een cyber escape room.

“We hebben diverse mensen samengebracht en bewustzijn gecreëerd over een onderwerp wat nog altijd voelt als een ver-van-mijn-bed-show. Door laagdrempelig kennis uit te wisselen lieten we zien dat integrale samenwerking nodig is op de lange termijn!”

Bekijk de docu:
Wat als... we
gehackt worden?

Incidenten bestrijden

Brand bij biogasinstallaties in Zwolle en Dalfsen	16
Kwaliteit uitrukorganisatie voorop, nu en in de toekomst.....	17
Nieuwe wervingscampagne brandweervrijwilligers	19
Werken en leren.....	21
Profcheck	22

Brand bij biogasinstallaties in Zwolle en Dalfsen

Bij afvalverwerkingsbedrijf ROVA in Zwolle brak op 1 juni rond het middaguur brand uit in een biogasinstallatie. Nog geen twee uur nadat de laatste brandweerploeg vertrok, kwam in Dalfsen de melding 'Brand - Industrie': weer een biogasinstallatie.

De brandweer in Zwolle kreeg de brand bij ROVA vlot onder controle. De brand was ontstaan door brandende koolstoffilters van het vergistingsvat bij een biogasinstallatie die sinds korte tijd niet meer in gebruik was.

Door naar Dalfsen

Diezelfde dag kwam er rond vier uur een melding vanuit Dalfsen. Daar woedde brand in een schuur waarin zich de biogasinstallatie bevond. In deze loods lagen grote hoeveelheden gedroogde mest en gevaarlijke stoffen opgeslagen.

Ruim 150 collega's uit onder andere Dalfsen, Nieuwleusen en Zwolle werden ingezet om de naastgelegen schuren en het woonhuis te behouden.

Altijd weer anders

Geoffrey Bos was als officier van dienst Brandweer betrokken bij beide branden: "Het was een bijzondere dag, omdat brand bij een biogasinstallatie op zich zelf al weinig voorkomt. Laat staan twee keer op één dag. Het zijn bedrijven met meer risico door hun complexe bedrijfsprocessen. De vergisting van de biomassa gaat altijd nog 24 tot 48 uur door, ook al wordt de installatie door een brand platgelegd. Dit zorgt soms voor hele bijzondere situaties en kun je het beste vergelijken met een gaslek naast een brand. Dit gaslek kan door de aanwezige waterstofsulfide en ammoniak ook nog eens zorgen voor ernstige stankoverlast in de omgeving."

Medewerkers in 2019

Team risicobeheersing
Grootste team

Team financiën en GHOR
Kleinste team

Vacatures:

29

Oudste medewerker

Jongste medewerker

KWALITEIT UITRUKORGANISATIE VOOROP, NU EN IN DE TOEKOMST

Inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat de brandweer snel hulp biedt als het nodig is. Nu en in de toekomst. “De kwaliteit van onze brandweezorg is goed. Dat willen we ook voor de toekomst garanderen. Daarom zetten we nu alvast zaken in gang”, zegt manager Brandweezorg Michel Thijssen.

Eén van die zaken is het spreidingsplan voor brandweervoertuigen op de 35 posten in IJsselland. Bij het ontwikkelen van dit plan stond de vraag centraal welke voertuigen een brandweerpost werkelijk nodig heeft om snel en efficiënt uit te kunnen rukken.

Toekomstbestendige brandweezorg

Spreiding van materieel is een onderdeel van het programma Toekomstbestendige Brandweezorg. “Onze – door het bestuur onderschreven – opdracht is om de brandweezorg organiseerbaar en ook betaalbaar te houden.”

Het plan voor de materieelspreiding is in 2019 vastgesteld. De uitvoering gebeurt de komende jaren. “We sluiten zoveel mogelijk aan bij natuurlijke vervangingsmomenten van voertuigen.” Michel Thijssen heeft veel betrokkenheid ervaren vanuit de brandweer bij dit onderwerp. “Ik kijk terug op mooie, open gesprekken. Er is gedacht vanuit het regionale perspectief van samenwerking: één brandweer in IJsselland. Het plan dat er ligt is het resultaat van eenheid in denken bij teamleiders en betrokkenheid van ploegleiders, zo nodig in samenspraak met de brandweerposten.”

Kijk op Brandweer.nl/ijsselland voor nieuws en achtergronden over onze brandweer.

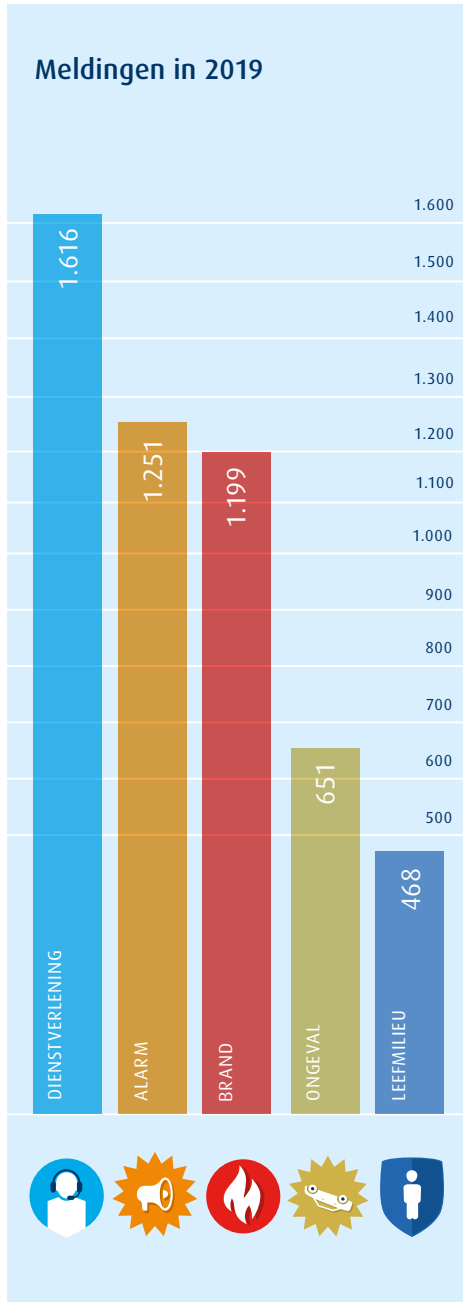
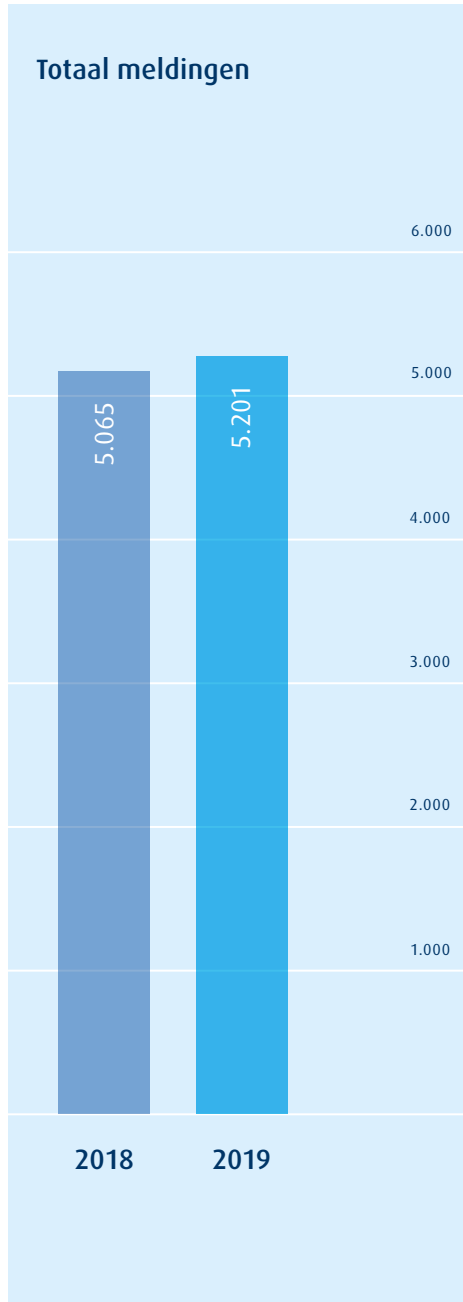

Samen één crisisorganisatie

(Hulp)diensten die samen functioneren als één organisatie om een incident, ramp of crisis snel en effectief te bestrijden. Op zo'n moment werken we volgens de Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure (GRIP). In 2019 is deze GRIP-procedure 15 keer ingezet.

GRIP 1
STAPHORST
18 JULI 2019

GRIP 1
BRINK IN DEVENTER
20 OKTOBER 2019

GRIP 1
ALMERE COLLEGE IN KAMPEN
6 NOVEMBER 2019

NIEUWE WERVINGSCAMPAGNE

Brandweervrijwilligers

Een nieuwe campagne om inwoners uit IJsselland enthousiast te maken en te activeren zodat zij zich aanmelden als brandweervrijwilliger. Met de campagne 'Wat doe jij over 4 minuten' startte op 1 november 2019 de regionale werving voor brandweervrijwilligers. Een maand lang konden mensen zich aanmelden om brandweervrijwilliger te worden bij een van de 29 deelnemende brandweerposten.

Bijna honderd sollicitanten

De brandweercampagne bleek een succes te zijn; maar liefst 94 mensen solliciteerden naar de functie van brandweervrijwilliger voor de brandweerpost bij hun in de buurt. De sollicitanten die in aanmerking kwamen, ontvingen een uitnodiging voor een kennismakingsgesprek. Op basis van dit gesprek zijn 47 mensen uitgenodigd om deel te nemen aan de selectiedagen op 18 en 25 januari 2020.

Mooi resultaat

"De 29 posten zochten in totaal zeventig brandweervrijwilligers. Met de start van de campagne hoopten we dat minimaal tachtig mensen zich zouden aanmelden. Dat het er uiteindelijk 94 zijn geworden is een erg mooi resultaat. We kijken nu

alvast wat we kunnen ontwikkelen en verbeteren aan de campagne zodat we deze aantallen ook de komende jaren kunnen vasthouden", vertelt projectleider Diederik Markvoort.

#watdoejijover4minuten

De nieuwe wervingcampagne 'wat doe jij over 4 minuten' dankt zijn naam aan de gemiddelde aanrijtijd van vier minuten die veel posten hanteren. De campagne werd ontwikkeld om de veelzijdigheid van het brandweervak in beeld te brengen. In slechts een paar minuten tijd kan de dag van een brandweerman of -vrouw er ineens heel anders uitzien. 'Wat doe jij over vier minuten' was de vervanger van de campagne 'Maak jij het uit'.

Landelijke telefoonstoring

Het noodnummer 112 was op maandag 24 juni vanaf 16:00 uur niet bereikbaar door een landelijke telefoonstoring. Dit betekende dat de meldkamer niet bereikbaar was voor inkomend en uitgaand telefoonverkeer. De hulpdiensten schaalden daarom snel op naar GRIP 2.

Via NL-Alert werden alternatieve noodnummers verspreid omdat 112 en 0900-8844 (geen spoed, wel politie) niet bereikbaar waren. Daarnaast werden ook tijdelijke noodnummers geactiveerd voor de spoedeisende hulp van de brandweer en de ambulances in IJsselland.

Hulpdiensten op straat

Om inwoners in geval van nood toch te kunnen helpen werd besloten om alle brandweerkazernes in de regio te bemensen, zodat mensen daar

calamiteiten konden melden. Ook richtte de brandweer meldpunten in op centrale plaatsen. Hier konden mensen terecht in geval van een incident.

Ambulance IJsselland zette alle 32 ambulances in tijdens de storing. Ze stonden gereed op de posten voor incidenten. Alle politiemedewerkers die dagdienst hadden, bleven tot de storing was opgelost. Dit kwam neer op een bezetting van ruim zestig extra collega's.

“Wij stonden bij winkelcentrum Keizerslanden en hebben positieve reacties ontvangen. We hebben één hulpvraag gehad: van een mevrouw die lastig gevallen werd door een man, daar is uiteindelijk de politie op afgegaan.”

– Ferry Leeftink, manschap brandweer Deventer

Landelijk onderzoek

De viereneenhalf uur durende storing werd rond 20:30 uur afgeschaald naar GRIP 0. Om 21:00 uur werden de tijdelijke noodnummers uit de lucht gehaald. Naar de oorzaak van de storing werd direct op landelijk niveau onderzoek gedaan.

Werken en leren

Ook in 2019 hielden we ons bezig met scholing en ontwikkeling. Dat betekende soms ook dat we afweken van de gebaande paden en vroegen: 'Wat heeft een post of een individuele brandweerman of -vrouw nodig om goed te kunnen oefenen en daarmee vakbekwaam te blijven?'

Binnen de brandweer is de trend ingezet van aanbod- naar vraag gestuurd oefenen. Om de leer- en oefenbehoefte in beeld te brengen en de eerste stappen te kunnen zetten zijn er in 2019 oriënterende gesprekken gevoerd op de posten. In 2020 en de jaren erna krijgt dit een vervolg.

Nadenken over je toekomst

De functie van brandweerman of -vrouw is fysiek en psychisch te zwaar om een heel leven te kunnen volhouden. Alle

medewerkers die vanaf 2006 in dienst zijn gekomen gaan na twintig jaar een andere functie vervullen. Ruim voor die tijd gaan zij in gesprek met HRM en hun leidinggevenden om tot een goed loopbaanplan te komen.

Loopbaantraining

De ploegleiders volgden afgelopen jaar daarom een loopbaantraining om goede gesprekken te kunnen voeren en om diegenen met een loopbaanplan te kunnen begeleiden.

Jeroen Altorf, ploegleider in Zwolle: "Een loopbaan wil je als leidinggevende en organisatie zo goed als mogelijk faciliteren. Denk op tijd na over je toekomst en waar ga je op ontwikkelen. Daarbij kunnen collega's breder kijken dan de brandweer. In 2020 gaan ook de bevelvoerders en manschappen met de trajecten aan de slag."

Meer zien?
Bekijk de
presentatie:

ONTHULLING EERSTE NIEUWE TANKAUTOSPUIT

De presentatie van de eerste nieuwe tankautospuut was op woensdag 17 april. Een officieel moment dat bijgewoond werd door (brandweer)collega's vanuit de hele regio. Op 31 december 2019 werd de eerste nieuwe tankautospuut operationeel in dienst genomen op de post Deventer. Vanaf september 2020 volgen er elf nieuwe voertuigen.

Jeroen Mulder, projectleider: "De aflevering van de tankautospuut 1033 was een bijzonder moment. Na een traject van ruim twee jaar was er eindelijk een tastbaar resultaat. Een tankautospuut waar we oprecht trots op mogen zijn en die klaar is voor de toekomst. Zonder alle collega's die vanuit de verschillende posten hebben geholpen was het zeker niet gelukt. Een gezamenlijk resultaat waarbij goed is geluisterd naar wat de collega's bij inzetten nodig hebben."

“Door de uitgebreidere scenario’s en een externe waarnemer is het IBGS een aanvulling op het normale oefenen!”

– David ten Broeke, post Lemelerveld

Profcheck

VAKBEKWAAMHEID OP PEIL HOUDEN

De profchecks, die in 2018 startten voor voertuigbedieners van tankautospuiten, adviseurs gevaarlijke stoffen en meetplanleiders, kregen in 2019 een vervolg. In dit jaar startten de profchecks Incident Bestrijding Gevaarlijke Stoffen (IBGS) voor zo’n achthonderd manschappen van Brandweer IJsselland.

Het doel van de profcheck is om de vakbekwaamheid op de verschillende brandweertaken kwalitatief op peil te houden. De landelijke branchestandaarden ‘Blijvende Vakbekwaamheid’ vormen de basis voor de beoordelingscriteria. De profcheck is ontwikkelingsgericht en geeft brandweered medewerkers op individueel niveau een beeld van waar zij staan qua kennis en vaardigheden op – in dit geval – de kerntaak IBGS. Tijdens de toets, die door twee kerninstructeurs wordt beoordeeld, doorlopen de manschappen in koppels twee IBGS-scenario’s.

Eind 2019 was ruim de helft van de profchecks IBGS afgenomen. Naar verwachting doen de laatste manschappen in juni 2020 deze toets. De resultaten van de profcheck dienen onder andere als input voor reguliere, regionale oefenscenario’s en op individueel niveau om – zo nodig – op onderdelen verder te ontwikkelen.

Samen werken

Fire Bucket Operations oefening Junne	24
Start van Arjan Mengerink	25
Aandacht voor inwoners IJsselland.....	25
Post Slagharen in verbinding met inwoners.....	26
Één team, veel taken.....	26
Innovatie in digitale simulaties.....	27
IBGS als regionaal specialisme.....	27
Realistisch oefenen in een leegstaande fabriek.....	28
Oefenen met nieuwe technologie voor crisis management.....	29
Brandweer in beeld	29

Een Chinook kan een fire bucket met een inhoud van circa 9.840 liter water vervoeren. Een Cougar kan een fire bucket met een inhoud van circa 2.500 liter water vervoeren.

Fire Bucket Operations oefening in Junne

Overijssel heeft grote natuurgebieden die tijdens aanhoudende droogte vatbaar zijn voor natuurbrand. De brandweer van de veiligheidsregio's IJsselland en Twente werken nauw samen op gebied van natuurbrand.

Als een natuurbrand onbeheersbaar lijkt te worden, kan een landelijk inzetbaar team bijstand verlenen: het Fire Bucket Operations team van de Koninklijke Luchtmacht en Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland. Op woensdag 9 oktober oefenden zij samen op landgoed Junne nabij Ommen.

Brandbestrijding vanuit de lucht

Het FBO-team oefent met militaire helikopters – Cougars en Chinooks – die vanuit de lucht water op het vuur storten. Dit is vooral effectief bij moeilijk bereikbare stukken natuurgebied waar de brandweer vanaf de grond niet of moeilijk bij kan komen. De fire

buckets kunnen in één keer een grote hoeveelheid water op het vuur storten.

Pendelen

Tijdens de oefening op landgoed Junne pendelde de Cougar van defensie tussen de stuw bij Junne, de waterwinplek voor de bucket, en een zandvlakte in het bosgebied. Daar werd het Vechtwater gedropt op een fictieve stoplijn. “Ondanks dat de Chinook uiteindelijk niet kon komen, konden we toch werken aan onze oefendoelen, onder andere het samen bepalen van stoplijnen, vakkundig vliegen tot aan het nauwkeurig bedienen van de buckets om het water te droppen”, blikt oefenleider Jelle Nijeboer terug.

Belangstelling

De oefening trok veel belangstelling. Ook burgemeester Hans Vroomen van de gemeente Ommen, omwonenden en leerlingen van scholen uit de buurt kwamen een kijkje nemen.

De 57-jarige Arjan Mengerink werd door het algemeen bestuur per 1 maart 2020 benoemd als de nieuwe directeur veiligheidsregio/commandant brandweer. Hiervoor was Arjan bezig met leiderschapsonwikkeling bij de politie Oost-Nederland.

Arjan heeft veel managementervaring op het gebied van veiligheid, niet alleen als districtschef bij Politie IJsselland en lid van de veiligheidsdirectie van Veiligheidsregio IJsselland, maar ook als algemeen commandant politie en als operationeel leider bij de veiligheidsregio. Hij is afgestudeerd aan de Politieacademie en heeft de studie sociologie aan de Universiteit van Amsterdam afgerond.

Start maart 2020

Arjan start per maart 2020 aan zijn nieuwe baan. Arjan: "Ik wil graag leiding geven aan een organisatie binnen het veiligheidsdomein. Een organisatie die direct wat betekent voor de mensen en die samen werkt met allerlei partners om IJsselland een stukje veiliger te maken. Ik vind het belangrijk om mee te bewegen in een steeds veranderende omgeving waarin we de mens altijd centraal stellen."

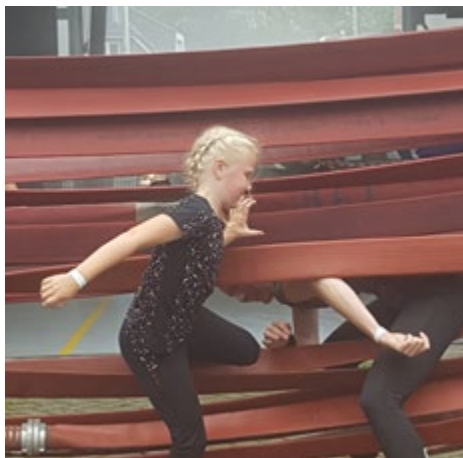

In september startte Peter Sniijders als burgemeester van de gemeente Zwolle. Daarmee werd hij ook de nieuwe voorzitter van Veiligheidsregio IJsselland. Hoe blikt hij terug op 2019?

"De regio staat er goed voor, zowel financieel als personeel. De basis is stabiel en klaar voor doorontwikkeling. Als lid van het algemeen bestuur was ik al ruim acht jaar verbonden aan de veiligheidsregio. Nu ben ik als voorzitter deelnemer aan meer landelijke overleggen, zoals het Veiligheidsberaad. Thema's als de rechtspositie van brandweervrijwilligers zijn daar onderwerp van gesprek."

Risico's delen met inwoners

Mijn eerste grote 'klus' was het selecteren van de nieuwe directeur. Ik ben erg blij met de benoeming van Arjan Mengerink. Hij neemt veel kennis en ervaring mee vanuit de politieorganisatie en is geen onbekende in de veiligheidsregio. De veiligheidsregio heeft als taak om risico's en de voorbereiding daarop duidelijk te delen met haar inwoners, onder andere via de betrokken elf gemeenten. Een thema als klimaat, met hoogwater en extreme droogte als gevolg, is daar een voorbeeld van. Ook vind ik de weerbaarheid van inwoners die zich zelf voorbereiden in de breedste zin van het woord een onderwerp om aandacht voor te blijven houden."

POST SLAGHAREN IN VERBINDING MET INWONERS

Op 15 juni 2019 opende Brandweer Slagharen haar deuren tijdens de Obstacle Race. De brandweermannen en -vrouwen hadden rondom de kazerne verschillende obstakels opgetuigd. Zo moesten de deelnemers van de Obstacle Race zich een weg banen door een wirwar van brandweerslangen en door een auto kruipen terwijl de hevige rook het zicht belemmerde. De Obstacle Race was een van de vele acties in de regio waarbij een brandweerpost in verbinding staat met de inwoners.

Eén team, veel taken

Na het redden van mens en dier of het blussen van de brand, blijven er nog veel taken over. Denk aan het opvangen van mensen, het beperken van schade voor de leefomgeving en nazorg als het gaat om bijvoorbeeld crisiscommunicatie en beperken van de impact voor betrokkenen.

Team Bevolkingszorg staat 24/7 klaar om deze taken uit te voeren. In het regionale team bevolkingszorg zitten medewerkers van de elf gemeenten, het waterschap en de veiligheidsregio zelf en wordt gecoördineerd vanuit Veiligheidsregio IJsselland. Ze doen deze werkzaamheden naast hun normale taken binnen hun eigen organisatie. Eind september kwam deze groep van ruim 86 collega's bij elkaar in Raalte. Doel: kennis en ervaringen met elkaar delen.

Presteren onder tijdsdruk

Internationaal scheidsrechter, politieagent en spreker Danny Makkellie nam het team mee in zijn wereld: presteren en beslissen onder tijdsdruk, communicatie en het leiden van een team. Factoren die meespelen tijdens een crisis in een gemeente. De demonstratie door de brandweer gaf de teamleden veel inzicht in de processen en taken die naast hun werk aan de gang zijn tijdens een crisis of incident.

Team Vakbekwaamheid heeft het afgelopen jaar in samenwerking met Hogeschool Windesheim en Cibap diverse innovatieve digitale simulaties ontworpen. Actief en spelend leren is daarbij het uitgangspunt geweest.

Een van die simulaties is de escaperoom IBGS. De studenten hebben samen met collega's van team Vakbekwaamheid en de expertgroep IBGS de escaperoom ontwikkeld. Deze escaperoom is gemaakt voor manschappen om hun kennis/procedures op het gebied van gevaarlijke stoffen te oefenen. De verhaallijn wordt gevormd door een incident dat enerzijds realistisch is en anderzijds moeilijk in scene te zetten is. De escaperoom

werkt middels een VR-bril en is volledig virtueel. Dit komt tegemoet aan onze wens om het logistiek mogelijk te maken om het spel op 35 kazernes te kunnen spelen.

Educatieve games

Ook is een proof-of-concept voor augmented reality ontwikkeld om realistisch te kunnen oefenen. Hiermee kan bijvoorbeeld met behulp van een QR-code een rook- en vuurscenario aan de werkelijkheid worden toegevoegd. Daarnaast is de veiligheidsregio dit jaar, samen met Vakbekwaamheidsdistrict Oost, overgestapt naar een nieuw virtueel systeem XVR. In dit systeem kunnen bevelvoerders oefenen op het maken van beeld- en besluitvorming.

IBGS ALS REGIONAAL SPECIALISME

Elke veiligheidsregio is verantwoordelijk voor het bestrijden van incidenten met gevaarlijke stoffen. Denk aan een lekkend vat brandbare en giftige stof of een lekkage door een weg- of spoortransport. De bestrijding van deze incidenten (IBGS) vindt zelden plaats en als het gebeurt, heeft het een grote impact. Een IBGS-inzet is een specialisme en het is daarom efficiënter om de krachten te bundelen.

Het IBGS of gaspakkenteam levert extra materieel en kennis op het gebied van bronbestrijding en is binnen twee uur beschikbaar voor elke regio. De regio's in Oost-5; IJsselland, Twente, Noord- en Oost-Gelderland, Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid, lopen voor op de landelijke visie IBGS en werken al samen. De samenwerking zorgt ervoor dat de vakbekwaamheid van het team gaspakdragers beter op peil kan blijven.

Van de ruim 800 brandweermensen in regio IJsselland, bezitten de beroepsbrandweermensen in Deventer dit specialisme. De gaspakkenteams hoeven gelukkig niet vaak écht aan het werk. In Nederland gebeurt er twee of drie keer per jaar iets waarbij de brandweer de gaspakken aan moet. Bij een inzet komen de vrijwilligers van Lemelerveld de pakken ontsmetten met een ontsmettingsunit uit Heino.

Realistisch oefenen in een leegstaande fabriek

Meer weten?
bekijk de docu
'Op Locatie'.

“We zetten het groots op zodat zoveel mogelijk brandweercollaga's op een realistische wijze kunnen oefenen”, vertelt Henk Locht, adviseur vakbekwaamheid. “De voorbereidingen van deze reeks oefeningen zijn daarom ook al een half jaar van tevoren gestart.”

De brandweerposten uit Deventer, Olst-Wijhe en Raalte oefenden van 7 tot 18 oktober samen tijdens de DOWR-oefening. In acht dagen deden maar liefst 24 ploegen van elf brandweerposten mee. Ook de ambulancedienst en het Commando Plaats Incident (CoPI) oefenden op twee avonden mee.

Snelle branduitbreiding

Het thema brand en snelle branduitbreiding stond centraal. De voormalige Auping fabriek in Deventer leende zich hiervoor. “In een groot complex als dit kan een kleine brand zich al snel uitbreiden”, aldus Henk. “Tijdens de chaos en hectiek van een complex incident is de afstemming en samenwerking tussen de hulpdiensten ontzettend belangrijk.”

“Afstemming en samenwerking tussen de hulpdiensten is ontzettend belangrijk!”

OEFENEN MET NIEUWE TECHNOLOGIE VOOR CRISIS- MANAGEMENT

Donderdag 10 oktober hielden we samen met onze crisispartners een crisioefening in de brandweerkazerne van Kampen. Onder toezien oog van internationale gasten werd een overstromingsscenario geoefend. Uniek was dat deelnemers oefenden met nieuwe technologie van het Europese IN-PREP project: het Mixed Reality Preparedness Platform (MRPP). Een multidisciplinair trainingsplatform dat samenwerking over lands- en organisatiegrenzen mogelijk maakt door op een veilige manier essentiële informatie real-time te delen.

Voor IN-PREP werken organisaties uit meerdere Europese landen samen aan de ontwikkeling van deze applicatie. Projectleider Milou Levink: "Veiligheidsregio IJsselland is bij IN-PREP aangesloten om als crisisorganisatie, en dus een potentiële eindgebruiker, de ontwikkelde technologie te testen. Onze crisisfunctionarissen zijn in staat om te kijken of deze technologie hen echt helpt bij het maken snellere of betere besluiten tijdens acute situaties."

Samen oefenen is belangrijk

Piet Zoon: "Het is belangrijk dat we oefenen hoe we met extreem hoogwater moeten samenwerken. Nieuwe technieken en snelle uitwisseling van informatie helpen daarbij. Het waterschap deed daarom mee aan de oefening. Van te voren hebben we de internationale gasten ontvangen in het dijkmagazijn in IJsselmuiden en uitleg gegeven over de inzet van onze Hoogwaterbrigade."

BRANDWEER IN BEELD

Nast het voorkomen en bestrijden van crises, was er ook ruimte voor vermaak. De Tetris Challenge was een grote hit onder de hulpdiensten. Brandweer Deventer stalde als eerste in de regio de complete inhoud van hun voertuig uit. Niets bleef verborgen. Ook organiseerden we enkele open dagen.

Onze focus voor 2020

VOORKOMEN WAAR HET KAN, BESTRIJDEN WAAR HET MOET.

Veiligheidsregio IJsselland staat zeven dagen per week 24 uur per dag klaar met kennis, mensen en middelen. Wij bestrijden incidenten waar het moet, maar nog liever beperken we risico's waar het kan. In 2020 ligt onze focus, naast het uitvoeren van onze wettelijke taken, op het realiseren van onze aanvullende ambities. Samen met veiligheidspartners en gemeenten vergroten we de zelfredzaamheid van onze inwoners.

We verdiepen ons in nieuwe thema's zoals: cyberveiligheid, klimaatverandering, terrorisme, maatschappelijke onrust en de toekomstige vliegroutes van Lelystad Airport. We bereiden ons hierop voor, met als doel: minder incidenten, minder slachtoffers en minder schade.

Voorkomen

Om risico's te beperken werken we samen met onze gemeenten en veiligheidspartners op veel verschillende manieren. Zo brengen we de risico's in beeld met een actueel regionaal risicoprofiel en brandrisicoprofiel.

Bestrijden

We zorgen voor een goed georganiseerde crisisorganisatie met een nieuw crisisplan. Onze professionals en die van gemeenten en veiligheidspartners bereiden we voor op crisissituaties door middel van opleiden, trainen en oefenen. Dit geldt natuurlijk ook voor onze brandweezorg waarin via een vastgesteld dekkingsplan hun inzet plaatsvindt.

“De schakels in de veiligheidsketen verbinden en maatwerk mogelijk maken als specifieke risico's daar om vragen.”

Aanvullende ambities

In het verlengde van onze wettelijke taken is in het risicoprofiel van Veiligheidsregio IJsselland en in de Strategische Beleidsagenda 2019-2023 een aantal nieuwe thema's vastgelegd. Het jaar 2020 staat in het teken van die voorbereiding.

“Werken aan een integrale aanpak om risico's zoveel mogelijk te beperken en de zelfredzaamheid van inwoners, instellingen en bedrijven en hun directe omgeving te stimuleren.”

www.vrijsselland.nl

communicatie@vrijsselland.nl

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Dit jaarverslag is een uitgave van
Veiligheidsregio IJsselland.

Citaten en overname toegestaan, mits
bronvermelding wordt toegepast.

Tijdens kantoortijden zijn wij bereikbaar via
telefoonnummer 088 119 7000.

Redactie

Team Communicatie, Veiligheidsregio IJsselland

Fotografie/beeldmateriaal

Brandwonden Stichting

Brandweer.nl

Peter Denekamp

Ida van den Enk

Joop van Putten

Marcel van Saltbommel

Wouter van der Sar

Nordy Visser

Eigen archief

Vormgeving

ZinGrafischontwerp.nl